

DOMIN JOLÁN

Miért / Memento /

Fiam harmincadik születésnapja reggelén
Bekukucskál a nap, tán arcomat is éri.
Tegnap előkészített gyertyát gyújtok.
Miért, miért nem akartál?
Istenem, mindent adtam volna,
ha életben maradsz!

Mily kétségek:
Nem lesz életképes!
De, de mégis!
Egészen nagy baba!
Mellém teszik.
Picurka, szép, kicsi fiúcska –
Ekkora hanggal!?

Miért, miért nem akartál engem? Minket?
Testvéred várt,
Apád arca ragyog!
Én?! Micsoda boldogság!

Egy napig tartott tán.

Ki az, ki vállalja, hogy megmondja?
Az orvosom nem tudja,
Hogy én még nem tudom...
Döbbenet száll a lelkemre.
Istenem!
Miért nem adtad egészen nekem?!

Jön a néma bánat.
Se könnyem, se szó,
Se alvás, csak gondolat nélküli
Valami, kézzel matatás...

Majd otthon megnyugszik,
Mondja az orvos.
És anyám hazavisz.
Otthon csak fekszem, némán kötögetek.

Jönnek testvérek, barátok, rokonok.
Mind kedves szót hoz,
És én csak hallom kicsim sírását.
Rádöbbenek: istenem, el se' temettem!
Iszonyatos fejfájás!
Mennék. De istenem, ezt nem viselhetem!
Lábaim összerogynak, valaki fölkarol.

Visít a sziréna, rohan a mentő,
De már csak a roncs menthető.
Élet van benne, de minek?!

Kiáltok hang nélkül;
Istenem, mi történik velem?!

Mindenütt csövek, ki- és bevezetnek,
Izgatott orvosok jönnek sorra,
Diagnózis: agyembólia.

Rugdосom jobb lábammal a balt,
Karom csüng, tán elvesztettem?!
Zúgnak a gépek, monitorok villognak.

Az orvos lesi, számolja a pulzust és a perceket.
Ébren van? – kérdi.
Igen. Mosolyogni próbálok
Az aggodalmas arc láttán,
De érzem: arcomra fagy a mosoly.

Jönnek: kisírt szemű anyám, apám,
Hozzák kislányom,
Vigaszt nyújt tán? Mikor meglát, sírva fakad.
Én vele sírok, éjjel és nappal.
Szavam nem lelik,
Könnyem csak nyelem, csak nyelem.

Istenem, mi lesz, ha megjön a férjem?!
Mondják, ha nem sírok, beengedik.
Igazítom arcomat a mosolyra.
Mosolyom elferdül, s mikor érzem, arcomra fagy!
De nem szabad sírni! Nem szabad sírni!
Az éjszakáé az!

Ma már nem sírok, hisz csoda történt velem.
Köszönöm, istenem, hogy meghagytad életem.
Sok szépre sikerült év lett mögöttem.
Az életet így is szeretem.
Béna?! Ugyan. Csak állapot!
Teszem dolgom jól vagy rosszul,
Majd elszámolok.

Szép családom, megértő férjem
Istenem, neked köszönhetem.
S 'mit kaptam tőled, cselekszem.
Tenni, tenni, másokért lenni.
Közben magam is szeretni.
Istenem, így tanítottál engem.
Köszönöm neked.

Ha kisüt a nap

Felhő mögül kisüt a nap,
Szomorúság után derű fakad,
Gyermekem szíve kőkemény maradt. –
Oly nagyot vétettem?
Pedig én őszintén szeretem.
A fal, mi közénk állt,
Vajon miből épült hát?
A téglát mivel kevertem?
De lebontom! Lebontom én!
Szíved jön a mosoly tengerén.

A csóka

Nyár eleji, meleg reggelen, frissen mosott ruhát viszek teregetni a kertben felállított ruhaszárítóra.
A nap kiskertünket aranyló fényzuhataggal borította be. Itt a hegyen is poros volt az út, amit a kék busz – felkavarva – beleforgatott az arany fénycsóvába, milliónyi kis csillogó karsztszem röpült, hol az ég felé, hol lassan, mintha visszahullanának, vagy éppen bolondozva kergették egymást.
A vizes ruhadarabokat jól kirázogatva teregetem fel, hogy minél kevesebb ránc maradjon a vasalónak.
Jé! A zöld fűben egy csillogó fekete tollú madár néz velem farkasszemet kicsi, fekete gombszemeivel. Még csak meg se' rezzen, tova se' száll, szemmel láthatóan nem fél tőlem. Nagyon elcsodálkozom. Még ilyet! Nem értem. Eddig csak vad, félős madarakat láttam környezetemben. Ez a madár nem fél tőlem, és ez igen furcsa. Izgató, hogy egy vadmadár ilyen közel merészkedik hozzám. Amikor felé indulok, hátrább ug-rál, mikor visszalépek a ruhaszárító mögé, ismét közelebb jön. Játszik velem ez a madár! Ez a felismerés valamiféle megdöb-benéssel párosul. Miért nem fél tőlem? Nem értem. Sőt, na-

gyon izgat a gondolat: hogyan lehetséges ez? Igaz, hallottam: az állatok felismerik a jó embereket. Ez ennyire igaz lenne?

Mert hallottam egy történetet, Szent Ferenc legendáját. Szinte pánikba esem. Kergetik egymást a képtelen gondolatok a fejemben. Ezt a személyiségemnek köszönhetem? Nem, az nem lehet! Nem hasonlíthatom össze magam egy szent életű emberrel! Hiszen tudom magamról, hogy nem vagyok hibátlan.

A teregetés befejeztével, ahogy viszem be az üres lavórt az erkélyen keresztül a nagyszobába, döbbsen látom, hogy utánam tipeg a kismadár. Mikor megfordulok, megáll; felé indulok, a kisasztal mögé siet, onnan szemez velem. Szinte már félek az érthetlenségtől. Mitől lehet nekem ilyen kisugárzások, hogy nem fél tőlem a madár? Igaz, hogy igyekszem jó, segítőkész, ember lenni. De nem vagyok szent. Tudom magamról. Most mégis, itt ez az érthetetlen esemény! Mit tegyek? Mit tegyek?

Segítség kell kérnem, magyarázatot. Már vagy huszonöt perce incselkedik itt velem. Kikeresem a telefonkönyvből a Madártani Intézet telefonszámát. Izgatottan tárcsázom. Izgatottságomban még dadogok is. Nehezen értik a vonal túloldalán a beszédemet. Megismétlem. Kérem, egy fekete madár nem hagy békén! Még a lakásunkba is utánam jött.

Kérdik a vonal túloldalán, merre lakik? Mondom. Ja, igen. Él arrafelé a hegyen egy csóka, valamikor, kicsinynek, lakásban tartották, majd – mivel védett madár – szabadon engedték. Tessék csak kiterelgetni a lakásból, védett madár, ismétli, ne próbálja befogni. Abban reménykedünk, majd párja is, akad, akkor már nem fogja keresni az emberek társaságát.

Éreztem, elvörösödöm: arcpirítók voltak a gondolataim. Csalódásom érthető, hogy mégsem vagyok olyan szentlelkű. De a félelemtől való megszabadulástól nagy megnyugvás tölt el, és kacagok, csak kacagok.

A madár megijed szinte gúnyos kacagásomtól. Felröppen, és kiszáll a lakásból.